

Provinciale Staten van Gelderland

Deventer, 15 januari 2020

Kenmerk: 202001/01

Betreft: Follow-up onderzoek 'Grip op groot onderhoud' (2016)

Geachte leden van Provinciale Staten,

In 2016 onderzochten wij de borging van de kwaliteit van het [groot onderhoud](#) van wegen en kunstwerken in Gelderland. Daarbij keken we ook naar de mate waarin de kwaliteit van het groot onderhoud richting toekomst was veilig gesteld. De kosten voor beheer, onderhoud en vervanging zouden in de toekomst namelijk beduidend hoger uitpakken dan op dat moment het geval was. We concludeerden dat PS niet inhoudelijk stuurden op het groot onderhoud en dat de dekking voor de naar verwachting stijgende kosten voor het groot onderhoud, in de toekomst niet geregeld was. We deden zes aanbevelingen. Na besluitvorming door PS luiden deze als volgt:

1. PS wees bewust van uw kaderstellende rol en stel periodiek naast financiële ook inhoudelijke kaders voor het groot onderhoud van wegen en kunstwerken. Onderdeel daarvan is dat de keuze voor de wijze waarop gewerkt wordt expliciet en weloverwogen wordt gemaakt.
2. Verzoek GS om in de uitwerking van deze kaders expliciet vast te leggen aan welke kwaliteitseisen de wegen en kunstwerken in Gelderland dienen te voldoen.
3. Verzoek GS te zorgen voor een zo consistent mogelijke lijn in het opnemen van doelen en (meetbare) prestaties in begroting en jaarrekening zodat de Staten hun controlerende rol eenvoudiger kunnen invullen.
4. Verzoek GS te zorgen voor een onderhoudsplan voor wegen en kunstwerken als onderbouwing van de benodigde omvang van de middelen voor groot onderhoud wegen en kunstwerken.
5. Verzoek GS nadat bovengenoemde beslispunten (2,3,4) door Gedeputeerde Staten nader zijn uitgewerkt ook aan Provinciale Staten een onderbouwd voorstel te doen: " via welke financiering systematiek het beste tegemoet gekomen kan worden aan de langjarige verplichting die de provincie heeft om de infrastructuur te onderhouden"

6. Verzoek GS uiterlijk in voorjaar 2017 inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen zodat Provinciale Staten de uitkomst ervan kan betrekken bij de behandeling van de voorjaarsnota 2017.

De afgelopen periode bekeken we wat er met de aanbevelingen is gedaan: een zogenoemd follow-up onderzoek. We hebben dus niet opnieuw de borging van de kwaliteit van het groot onderhoud onderzocht, maar ons beperkt tot de opvolging van de aanbevelingen. Onze bevindingen zijn opgenomen in de [nota van bevindingen](#) die op onze website te vinden is. Over het geheel genomen constateren we dat GS en PS de aanbevelingen hebben geïmplementeerd. In deze brief vatten we onze bevindingen kort samen.

#### **PS stelden kaders, in de praktijk wordt voldaan aan de kwaliteitseisen (aanbeveling 1 en 2)**

We constateren dat PS inhoudelijke kaders stelden voor het groot onderhoud van wegen en kunstwerken. Dit is gedaan via de nota infrastructurele kapitaalgoederen 2017-2020 met als uitgangspunt sober en doelmatig. De kaders zijn uitgewerkt in kwaliteitsnormen voor verharding van wegen, kunstwerken en de overige onderdelen die tot de infrastructuur worden gerekend. Er is zicht op de mate waarin wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in de begroting en jaarrekening staat de gerealiseerde kwaliteit. De afgelopen jaren is de beoogde kwaliteit gerealiseerd.

#### **Spaarpot is gevormd, zicht op de omvang van de spaarpot ontbreekt (aanbeveling 4 en 5)**

Wegen en kunstwerken hebben een theoretische levensduur. Omdat veel wegen en kunstwerken in dezelfde periode zijn aangelegd, ontstaat in de nabije toekomst een piek in de kosten. Om deze piek in het groot onderhoud in de toekomst op te vangen, was de aanbeveling om een langjarig gemiddelde te hanteren als inbreng voor de spaarpot. Met langjarig bedoelden we een periode die langer is dan de looptijd van de vierjarige nota infrastructurele kapitaalgoederen. Zo wordt alvast gespaard voor de pieken die er naar verwachting op de langere termijn aan komen. PS besloten om de reserve te continueren en te voorzien van een jaarlijkse inleg gebaseerd op een langjarig gemiddelde. Het budget is verhoogd van € 43,1 mln. naar € 50,4 mln. per jaar. PS kozen voor een reserve en niet voor een voorziening, vanwege de grotere transparantie in het geval van een reserve. De afgelopen jaren is het echter op basis van openbare informatie niet mogelijk geweest voor Statenleden om zicht te krijgen op de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de spaarpot. Uit de toelichting op de reserve in de begroting 2020 wordt duidelijk dat er € 39,7 mln. wordt toegevoegd aan de reserve en dat er in 2020 € 48,9 mln. wordt onttrokken voor groot onderhoud. Omdat er één reserve is voor de ambitie economie en mobiliteit is niet af te leiden wat er in de spaarpot zit specifiek voor groot onderhoud. Het is aan PS om -in het kader van het verbetertraject van de P&C-cyclus- aan te geven of zij tevreden zijn over de met ingang van de begroting 2020 uitgebreidere wijze van informeren over reserves.

#### **Informatievoorziening aan PS is verbeterd, instrument voor bestuurlijke informatie in de maak (aanbeveling 3 en 6)**

Provincies zijn nog zoekende hoe ze de meer technische gegevens over de staat van het areaal aan wegen en kunstwerken gecombineerd met andere gegevens kunnen omzetten naar bestuurlijke informatie over de infrastructuur. Het landelijk ontwikkelde instrument (Bestuurlijke Kwaliteitsindex infrastructuur BKXi) wordt ambtelijk voorzien van een Gelderse doorvertaling. Daarvoor wordt een koppeling gelegd met de doelen uit de omgevingsvisie. De komende periode zal de bruikbaarheid van het instrument worden getest.

Met een consistente lijn in de weergave van doelen en prestaties op het gebied van groot onderhoud, is de informatievoorziening aan PS in ieder geval verbeterd ten opzichte van ons onderzoek in 2016. GS informeerden PS in de voorjaarsnota 2017 over de wijze waarop er invulling was dan wel werd gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek uit 2016. Daarmee voldeden GS ook aan de laatste aanbeveling uit het onderzoek 'Grip op groot onderhoud'.

Met vriendelijke groet,  
Rekenkamer Oost-Nederland

Michael Mekel  
*Voorzitter*

Suzan Mathijssen  
*Secretaris-directeur*